

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/196

K A R A R

Cumhurbaşkanının 10.03.2023 tarihli ve 2023/121 sayılı kararı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçiminin yenilenmesine karar verilmiş olup, anılan karar Resmî Gazete'nin 10.03.2023 tarihli ve 32128 Mükerrer sayılı nüshasında yayımlanmıştır.

Kurulumuzun 10.03.2023 tarihli ve 2023/90 sayılı kararıyla, birlikte yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçiminin 14 Mayıs 2023 Pazar günü, Cumhurbaşkanlığı Seçiminin ikinci oylamaya kalması durumunda 28 Mayıs 2023 Pazar günü yapılmasına karar verilmiştir.

14 Mayıs 2023 tarihinde birlikte yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde, seçmenler tarafından aday gösterilecek Cumhurbaşkanlığı adayları için; Yüksek Seçim Kuruluna başvuran adayların sunduğu bilgi ve belgeler incelenmiş olmakla, konu incelendi.

GEREĞİNİ GÖRÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 101'inci maddesinde;

"Cumhurbaşkanı, kırk yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından, doğrudan halk tarafından seçilir.

Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanlığı seçilebilir.

Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüzbin seçmen aday gösterebilir.

Cumhurbaşkanlığı seçilen milletvekilinin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi olması sona erer.

Genel oyla yapılacak seçimde, geçerli oyların salt çoğunluğu alan aday, Cumhurbaşkanlığı seçilir. İlk oylamada bu çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamayı izleyen ikinci pazar günü ikinci oylama yapılır. Bu oylamaya, ilk oylamada en çok oy almış iki aday katılır ve geçerli oyların çoğunluğu alan aday, Cumhurbaşkanlığı seçilir.

İkinci oylamaya katılmaya hak kazanan adaylardan birinin herhangi bir nedenle seçime katılmaması halinde; ikinci oylama, boş alan adayların birinci oylamadaki sıraya göre ikame edilmesi suretiyle yapılır. İkinci oylamaya tek adayın kalması halinde, bu oylama referandum şeklinde yapılır. Aday, geçerli oyların salt çoğunluğu aldıysa takdirde Cumhurbaşkanlığı seçilir. Oylamada, adayın geçerli oyların çoğunluğu alamaması halinde, sadece Cumhurbaşkanlığı seçimi yenilenir.

Seçimlerin tamamlanamaması halinde, yenisi göreve başlayıncaya kadar mevcut Cumhurbaşkanlığı görevi devam eder.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerine ilişkin diğer usul ve esaslar kanunla düzenlenir.",

6271 sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu'nun 6'ncı maddesinde;

"(1) Kırk yaşını doldurmuş ve yükseköğrenim yapmış Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri veya bu niteliklere ve milletvekili seçilme yeterliliğine sahip her Türk vatandaşları Cumhurbaşkanlığı seçilebilir.",

7'nci maddesinde;

"(1) Cumhurbaşkanlığına;

a) Siyasi parti grupları,

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/196

b) En son yapılan milletvekili genel seçiminde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler,

c) En az yüzbin seçmen,
aday gösterebilir.

(2) Aday gösterilmek, kişinin yazılı muvafakatine bağlıdır.

(3) Aday gösterme süresinin sona erdiği tarihten itibaren hiçbir şekilde yeni aday gösterilemez.”,

8/A maddesinde;

“(1) Cumhurbaşkanına en az yüzbin seçmenin yazılı teklifiyle aday gösterilebilir.

(2) Seçmenlerce aday gösterilmek isteyen kişi,

a) Kimlik ve açık adres bilgilerini ihtiva eden başvuru dilekçesi ve seçilme yeterli imkânli belgelerle,

b) En yüksek derecedeki Devlet memuruna mali haklar kapsamında yapılmakta olan her türlü ödemelerin bir aylık brüt tutarının on katının ilgili maliye veznesine emaneten yatırıldığına dair makbuzla,

Yüksek Seçim Kuruluna bizzat başvurur.

(3) Yüksek Seçim Kurulu, başvuru dilekçesi ve eklerini iki gün içinde incelemeye sonucunda:

a) Başvuranın, seçilme yeterli imkân bulunmadığının tespit edilmesi halinde, başvuru reddedilir. Başvuran bu kararın bildirilmesinden itibaren iki gün içinde dilekçeyle yeniden inceleme talebinde bulunabilir. Yüksek Seçim Kurulu, bu talebi üç gün içinde karara bağlar.

b) Bilgi ve belgelerde eksiklik bulunması halinde, eksikliklerin tamamlanması için iki gün süre verilir. Bu süre içinde eksiklikler tamamlanmadığı takdirde başvuru reddedilir.

(4) Yüksek Seçim Kurulu, başvurusu kabul edilen kişileri ilan eder. Seçmenler, ancak bu ilanda belirtilen kişilerden sadece biri için bir kez teklifte bulunabilirler.

(5) Seçmenler, adaylık teklifi için kayıtlı oldukları ilçe seçim kuruluna bizzat başvururlar. Başvuranın, seçmen niteliğine sahip olduğu ve daha önce aday teklifinde bulunmadığı tespit edildikten sonra, ilan edilen listedeki kişiler arasından tercih yaptırılarak adayın bilgilerini ihtiva eden form imzalatılır ve elektronik ortamda da kaydedilir. Başvuran seçmene, aday teklifinde bulunduğuna dair belge verilir. Aday gösterme formları, elektronik ortamda Yüksek Seçim Kuruluna iletilir ve fiziki olarak ilçe seçim kurullarında saklanır. Aday gösterilmek isteyen kişinin talebi halinde, hakkında aday teklifinde bulunanlara imkânli formlar ve diğer bilgiler kendisine verilir. Tıraza imkânli hususlar Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenir.

(6) Belirlenen süre içinde yüzbin seçmen tarafından teklif edilen kişiler, geçici aday listesinde gösterilir.

(7) Yüzbin seçmen tarafından aday teklifinde bulunulması veya ölüm hallerinde maliye veznesine emaneten yatırılan tutar, seçimden sonra talep üzerine ilgiliye iade edilir. Diğer hallerde bu tutar, Hazineye gelir kaydedilir.

(8) Aday teklifine imkânli kişiler için ilçe seçim kurullarında yeteri kadar personel görevlendirilir ve gerekli tedbirler alınır.

(9) Aday teklifine imkânli başvuru ve formların ekli ile yurtdışı seçmen kütüğüne kayıtlı seçmenlerin aday göstermeleri dâhil bu maddenin uygulanmasına imkânli diğer usul ve esaslar Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir.”,

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/196

9'uncu maddesinde;

"(1) Yüksek Seçim Kurulu, adaylar hakkında yaptığı inceleme sonucunda seçilme yeterli ini ve aday gösterilme artlarını ta ryanları gösteren geçici aday listesini belirler. Geçici aday listesi ve itiraz süresi Resmî Gazetede yayımlanır.",

10'uncu maddesinde;

"(1) Resmî Gazetede yapılan ilândan itibaren iki gün içinde, geçici aday listesine veya bu listeye alınmamaya ili kin karara kar ı Yüksek Seçim Kuruluna itiraz edilebilir.

(2) Yüksek Seçim Kurulu itirazları üç gün içinde kesin karara ba lar ve kesin aday listesini Resmî Gazetede yayımlar.",

2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 11'inci maddesinde;

"A a ıda yazılı olanlar milletvekili seçilemezler:

- a) lkokul mezunu olmayanlar,
- b) Kısıtlılar,
- c) Askerlikle ili i i olanlar,
- d) Kamu hizmetinden yasaklılar,
- e) Taksirli suçlar hariç, toplam bir yıl veya daha fazla hapis veya süresi ne olursa olsun a ır hapis cezasına hüküm giymi olanlar,
- f) Affa u ramı olsalar bile;

1. Basit ve nitelikli zimmet, irtikâp, rü vet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılı ı dı nda kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karı tırma veya Devlet sırlarını aç ı a vurma suçlarından biriyle mahkûm olanlar,

2. Türk Ceza Kanununun kinci Kitabının, birinci babında yazılı suçlardan veya bu suçların i lenmesini aleni olarak tahrik etme suçundan mahkûm olanlar,

3. Terör eylemlerinden mahkûm olanlar,

4. Türk Ceza Kanununun 536 ncı maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı eylemlerle aynı Kanunun 537 nci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve be inci fıkralarında yazılı eylemleri siyasi ve ideolojik amaçlarla i lemekten mahkûm olanlar." (mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre yazılı suçların 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda kar ılı ı olan suçlardan mahkum olanlar da aynı kapsamda de erlendirilir.),

hükümleri yer almaktadır.

Yüksek Seçim Kurulunun 13.03.2023 tarihli ve 2023/99 sayılı Kararı ile kabul edilen Seçim Takvimi'nde;

21 Mart 2023 Salı günü;

"3- Cumhurba kanı adaylı ı için seçmenler tarafından aday gösterilmek isteyenlerin bilgi ve belge eksikliklerinin tamamlanmasının son günü (saat 17.00),

4- Cumhurba kanı adaylı ı için seçmenler tarafından aday gösterilmek isteyenlerden ba vuruları kabul edilenlerin Yüksek Seçim Kurulunca ilanı (saat 20.00),"

olarak belirlenmi tir.

Di er taraftan, Yüksek Seçim Kurulunun 15.03.2023 tarihli ve 2023/112 sayılı Kararının "Ba vuruda aranacak belgeler" ba lıklı (III) numaralı maddesinde seçmenler tarafından aday gösterilecek Cumhurba kanı adaylı ı için ba vuran Cumhurba kanı adaylarından;

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/196

1- Adayın;

a) Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını gösteren nüfus cüzdanı örneği,

b) Yükseköğrenim yapmış olduğunu gösteren onaylı diploma örneği,

c) Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünden alınan adli sicil ve arşiv kaydının aslı (nüfus kayıt örneği, öğrenim/mezun belgesi ve adli sicil ve arşiv kaydı belgesinin e-Devlet kapısından (www.turkiye.gov.tr) (karekodlu) alınmış olanların da kabul edileceğine),

ç) En yüksek derecedeki Devlet memuruna mali haklar kapsamında yapılmakta olan her türlü ödemelerin bir aylık brüt tutarının on katının (555.980,00 TL -be yüzellibe bindokuzyüzseksen Türk Lirası-) ilgili Maliye veznesine emaneten yatırıldığına dair makbuz (6271/8/A-2-b),

d) 6 adet (4x6) santimetre ebadında arka fonu beyaz (arka fonda bayrak, resim, dini sembol vs. olmayan) vesikalık renkli foto rafları ile oy pusulasında yer almak üzere foto rafın yüksek çözünürlüklü elektronik ortamda hazırlanmış hâlinin,

isteneceği kurala bağlanmıştır.

Yüksek Seçim Kurulunca kabul edilen Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde uygulanacak Seçim Takvimi'ne göre, 19 Mart 2023 Pazar günü başlayıp 20 Mart 2023 Pazartesi günü saat 17.00'ye kadar Yüksek Seçim Kuruluna **bizzat yapılan** başvuruların incelenmesi neticesinde;

Yüksek Seçim Kurulunun 20.03.2023 tarihli ve 2023/182 sayılı Kararı ile Selami KARAGÖZ, 20.03.2023 tarihli ve 2023/183 sayılı Kararı ile Handan YALÇINTA, 20.03.2023 tarihli ve 2023/184 sayılı Kararı ile Levent AKYOLLU, 20.03.2023 tarihli ve 2023/187 sayılı Kararı ile de Duran GÜVEN N R'in başvurularındaki eksiklikler tespit edilerek seçim takvimine göre 21.03.2023 Salı günü saat 17.00'ye kadar eksikliklerin tamamlanması gerektiği kendilerine bildirilmiş olmasına rağmen süresi içerisinde söz konusu eksikliklerin tamamlanmadığı tespit edilmiştir.

Bu itibarla, 6271 sayılı Kanun'un 8/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi uyarınca verilen süre içerisinde eksikliklerin tamamlanmaması nedeniyle Cumhurbaşkanlığı adaylığı başvurularının reddine karar verilmesi gerekmektedir.

S O N U Ç: Açıklanan nedenlerle;

1- Süresi içerisinde belirtilen eksikliklerin tamamlanmaması nedeniyle, Duran GÜVEN N R, Handan YALÇINTA, Levent AKYOLLU ve Selami KARAGÖZ'ün Cumhurbaşkanlığı adaylığı **BA VURULARININ REDDİNE,**

2- Karar örnekleridir;

a) Başvuru sahiplerine bildirilmesine,

b) Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünce Kurulumuz internet sitesi www.ysk.gov.tr adresinde yayımlanmasına,

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No: 2023/196

21.03.2023 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Başkan
Ahmet YENER

Başkanvekili
Ekrem ÖZÜBEK

Üye
Ali ÜRKER

Üye
Talip BAKIR

Üye
Dr. Serdar MUTTA

Üye
Mahmut AKGÜN

Üye
Feyzi EROĞLU

Üye
smail KALENDER

Üye
Ali ÇOPUR